

Ka shaqeynta Finland

– Warbixinta ajnabiga

Finnish Institute of Occupational Health 2014
Working in Finland – Information for Immigrants/ Somali

Ka kooban

Hordhac	04
1. Shakho raadinta	07
Laxiriirista shaqo bixiyayaasha	07
Codsiga shaqada iyo wareysiga shaqada	11
2. Shaqo bilaabista	15
Noocyo kaladuwan oo shaqo	15
Heshiiska shaqada	18
Tababarka laqabsiga	21
Hayadaha shaqaalaha	23
3. Xirfadaha iyo barashada shaqada	27
Xirfadaha luuqada iyo Nolosha shaqada Finnish	27
Hormarinta xirfadaha shaqada	29
4. Caafimaad iyo amni	33
Amniga shaqada	33
Adeegyada caafimaadka shaqada	36
Jirro iyo awooda shaqo	39
5. Kheyb ka mid ah bulshada shaqada	43
Dhaqanka shaqada Finnish	43
Xiriirada bulshada shaqada iyo waajibaadka kormeeraha	45
Xadgudubka shaqada	47
Sinnaanta shaqada	50
6. Shaqada oo kheyb ka ah nolasha	55
Saacadaha shaqada	55
Shaqada iyo qoyska	58
7. Joojinta shaqada	63
Cazilaada	63
Ceyrinta	64
Ka noqoshada heshiiska shaqada	65
Shaqada dhamaadkeeda	66
8. Ka ganacsiga finland	69

Hordhac

Shaqo ka bilaawida wadan cusub waxay noqon kartaa caqabad iyo inay su'aalo badan keento: sidee ayaan filanayaa inaan ugu dhaqmo goobta shaqada, waa maxay xaquuqdeyda iyo waajibaadkeyga iyo sideen ola qabsadaa bulshada shaqada?

Tilmaantaan waxay ku siineysaa warbixin ku saabsan nolosha shaqada Finnish. Waxyaabaha kale, waxay bixisaa talo ah sida shaqo loo helo, nidaamka laqabsashada, waajibaadka kormeeraha, dhaqanka shaqada Finnish, iyo caafimaadka iyo ladnaanta shaqada. Sidoo kale waxay soo jeedisaa ilo kale oo warbixin waxtar ah leh.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Infopankki – Suomi sinun kielelläsi

www.infopankki.fi

Suomeen työhön: Tietoa Suomeen muuttajalle

www.te-palvelut.fi > Esitteet

Julkiset palvelut kootusti

www.suomi.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhishka ah

Infopankki – Finland på ditt språk

www.infopankki.fi

Jobba i Finland – Att leva och jobba i Finland

www.te-tjanster.fi > Material

Medborgartjänster

www.suomi.fi

Warbixin dheeraad oo afka Ingiriiska ah

Infopankki – Finland in your language

www.infopankki.fi

Working in Finland

– Information about living and working in Finland

www.te-services.fi > Materials

Public services in Finland

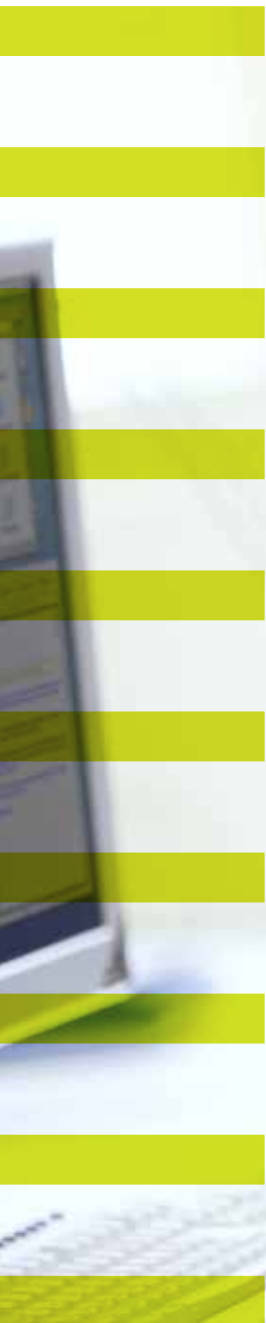
www.suomi.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Soomaaliga ah

Infopankki – Luuqadaada oo Finland ah

www.infopankki.fi

1. Shakho raadinta

Warbixinta ku saabsan fursadaha shaqo waxaa laga heli karaa dhinaca shaqo raadinta bogga intarneetka, hay'adaha' boggooda gaarka ah, iyo wargeysyada. Shaqooyinka qaar laguma xayeysiyo fagaare Waxaad ka heli kartaa warbixin ku saabsan shaqooyinka aan la shaacin dhinaca xiriirkaaga ama adigoo si toos ah ola xiriiro shaqo bixiyayaasha. Waa muhiim inaad firfircoonaatiid, si toos ah ola xiriir shaqo bixiyayaasha iyo si aad u weydiiso fursado shaqo.

Marka hore ka fikir shaqo nooc ee ayaad rabtaa iyo ogow sharuudaha shaqada noocaas ah ay leedahay. Shaqo helista sida caadiga ah waxay u baahantahay waxbarasho ku haboon, xirfadaha luuqad kufilan iyo waayo aragnimo shaqo hore. Sikastaba, waxaa jira shaqooyin oo laga yaabo inay dalbanin waxbarasho gaar ah iyo xirfado luuqad. Dhiira galinta iyo daneynta shaqada aad codsanaysid aad ayay muhiim utahay.

- Adeega TE, xiriiriyaha isdhaxgalkaaga iyo maamulka socdaalka degmadaada ayaa kaa caawin karo xaaladaha laxiriirto shaqo raadinta iyo la talinta shaqada.
- Adeegyada TE waxay bixiyaan warbixin ku saabsan shaqo raadinta' xaquuqda iyo waajibaadyada. Xeerka aan midibtakoorka-ahayn iyo xeerka Sinnaanta u dhaxeeyo Raga iyo Dumarka waxay difaacdaa midibtakoorka shaqaaleynta, tusaale.
- Ka laxiriir Adeega Socdaalka Finnish warbixin ku saabsan sharciyada deegaanshaha iyo magangalyo-doonka' xaquuqda shaqo.

Warbixin ku saabsan **fursadaha shaqo** waxaa laga heli karaa bogga shaqo raadinta intarneetka, shaqo bixiyayaasha' boggooda gaarka ah, iyo wargeysyada. Waxaa laga yaabaa inaad leedahay dad xiriirkaada gaarka ah oo garanaayo fursado shaqo; firfircoonow iyo weydii agagaarka.

Hab wanaagsan oo shaqo lagu raadiyo waa inaad si toos ah ula xiriirtaa shaqo bixiyayaasha ku daneynayo. Haddii aad daneyneysiid hay'ado ama shirkado gaar ah, fiiri haddii ay suuro gal tahay inaad gudbiso **codsi furanoo** boggooda ah xitaa haddii aysan xayeeysiineynin jagooyin furan. Sidoo kale waxaad udiri kartaa imeel ama wac shaqo bixiyayaasha ku daneynayo iyo weydii fursado shaqo.

Waxaad kula xiriir kartaa shaqo bixiyayaasha

- adigoo buuxinayo foomka codsiga shaqada boggooda
- Imeel
- dirista warqada jaldiga iyo CV
- wacista

Xasuuso inaad la heshiisiid shaqo bixiyaha shaqada kahor haddii aad qorsheyso inaad booqatiid goobta shaqada. Raac tilmaamaha shaqo bixiyaha oo ah sida loo codsado shaqada.

Shirkadaha shaqaaleysiinta faahfaahinta shaqo raadiyayaasha dukaamada. Sidoo kale waxaad ogeysiin ku reebi kartaa **Adeeyada TE Adeega CV-Net** adigoo ku sheegayo inaad shaqo raadineysid oo ay lajiraan faahfaahinta waayo aragnimaada iyo nooca shaqada aad raadineysid. Fursadahaaga shaqo raadin waxay hagaagtaa haddii aad isticmaasho wadooyin kala duwan oo shaqo raadintaada ah.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Julkiset työ- ja elinkeinopalvelut

www.te-palvelut.fi

Avoimia työpaikkoja

www.te-palvelut.fi > Työpaikat

CV-netti työnhakijalle

www.te-palvelut.fi > Työnhakijalle > Löydä töitä
> Vinkkejä työnhakuun > Cv-netti

Työhön Suomeen

www.te-palvelut.fi > Työnhakijalle > Löydä töitä
> Työhön Suomeen

Maahanmuuttovirasto

www.migri.fi

Vuokratyö

www.tyosuojelu.fi > Työsuhteasiat > Vuokratyö

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Offentliga arbets- och närings tjänster

www.te-tjanster.fi

Lediga jobb

www.te-tjanster.fi > Lediga jobb

CV-netti för arbetssökande

www.te-tjanster.fi > För arbetssökande > Hitta jobb
> Tips för jobsökning > CV-netti

Hitta jobb i Finland

www.te-tjanster.fi > För arbetssökande > Hitta jobb
> Hitta jobb i Finland

Migrationsverket

www.migri.fi

Hyrd arbetskraft

www.tyosuojelu.fi > Anställningsfrågor / Hyrd arbetskraft

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Public employment and business services

www.te-services.fi

CV-Net service for jobseekers

www.te-services.fi > For jobseekers > Finding a job
> The CV-netti

Work in Finland

www.workinfinland.fi

The Finnish Immigration Service

www.migri.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Soomaaliga ah

Adeega Socdaalka Finnish

www.migri.fi

Codsiga shaqada iyo wareysiga shaqada

Codsashada shaqo sida caadiga ah waa qoraal codsi iyo CV. Sida codsigaaga ku salesanyahay laga yaabo in wareysi shaqo laguugu casuumo iyo mararka qaar sidoo kale tijaabo kugu haboon. Kuwaan waxay shaqo bixiyaha ku caawinayaan inuu helo musharaxa ku haboon shaqada.

Codsi shaqo oo wanaagsan waa qaab fiican iyo waxay cadeysaa inaad heysatiid wax walboo shaqada ay u baahantahay, tusaale, aqoon, waayo arag shaqo ama xirfado luuqad. Codisga waa inuu ku qornaadaa gaar ahaan shaqada niyada aad ku heysiid iyo ku tus xirfadahaaga iyo dhiiro gelintaada, iyo si cad u sheeg sababta shaqadaan laguugu dooranaayo. Mararka qaar waxaa lagu weydiinayaa inaad ku dartid sharuudaha mushaararka codsigaada. Ku qor codsiga luugada xayeysiinta shaqada haday suuro gal tahay.

CV wanaagsan waa mawduuca oo habeysan iyo muhiimada. Waxaa kujira warbixin ku saabsan aqoontaada, waaya arag shaqo, xirfadaha luuqad iyo waxyaabaha kale oo soo kooba kartidaada sida shaqa doon. Waxaa kale oo aad ku qori kartaa magacyada iyo qoraalada ciwaanada marqaatiyada CV gaada, laakin mar walbo weydii ogolaanshadda marka hore.

Waa inaad dhaqso timaadaa **wareysiga shaqada**, saacada lagu heshiiyay. Horay u qaado shahaadooyinkaaga iyo marqaatiyadaada shaqo. Warbixin ku saabsan aqoonsiga darajada shisheeye iyo aqoontooda waxaa laga heli karaa Gudiga Waxbarashada Qaranka. Ujeedada wareysiga shaqada waa ogaanshaha sida aad ugu haboontahay shaqada. Waxaa lagu weydiinayaa su'aalo loogu talagalay inay go'aamiyaan kartidadaada, dhiira galintaada iyo rabitaankaada shaqo iyo ururka oo weydiinayo. Si cad uga jawaab iyo muuji rabitaankaada shaqada. Laxiriirka indhaha wareystaha

waa laga mahad celiyaa wareysiyada shaqo ee Finland. Waxaa laga yaaba inay noqdaan hal ama wareystayaal badan.

Markaad udiyaar garooweysiid wareysiga, ka fikir awoodahaaga aad kala samintahay shaqada aad codsaneysiid, iyo dhinacyada aad u baahanatahy inaad hormariso. Xiliga wareysiga shaqo waxaa inta badan lagu siinayaa fursado aad su'aalo ku weydisid. Diyaarso qaar kamid ah su'aalo suuro gal ah wareysiga kahor. Waa muhiim, sikastaba, inaad timaatiid wareysiga adigoo diyaarsan iyo aad soo ogaatay warbixino badan oo shaqada iyo hay'ada ku saabsan sida suurto galka ah. Tani waxay tuseysaa daneentaada.

Shaqo bixiyaha waxuu lasoo xiriiirayaa shaqadana siiyaa musharaxa guuleysto. Hadii shaqada lagu siiyo, waa inaad lasocodsiisaa shaqo bixiyaha sida suurta galka ah oo ugu dhaqsiha badan hadii aad ogolaatay ama aadan ogolaanin.

Hadii helitaanka shaqo ay ku adkaato, waxaa laga yaabaa inaad ka faaido barashada xirfadaha iyo dadaalkaada sida shaqo doon. Waad sameyn kartaa, tusaale, raadi jago shaqo waayo aragnimo ama tababar, casriyeey aqoontaada ama shahaado cusub raadi, ama hormari xirfadahaada luuqad. Tababarka-Rekry waxaa diyaariyay adeegyada TE iyo tababarada shaqo oo noqon kara wado fiican oo shaqo lagu raadiyo. Mararka qaarkood waxaa laga yaabaa inaad xaq u lahaatid kaalmo mushaar, oo shaqo bixiyahaaga dalban karo marka uu ku shaqaaleysiinayo. Hadii aad xaq u lahaatiid kaalmo mushaar, waa inaad ku sheegtaa codsigaada shaqo ama markaad shaqo codsaneysiid. Ka laxiriir adeega TE warbixino dheraad ah oo ku saabsan tababarka shaqo iyo kaalmada mushaarka.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Kirjoita työhakemus ja CV

www.te-palvelut.fi > Työnhakijalle > Löydä töitä
> Vinkkejä työnhakuun

Tutkintojen tunnustaminen ja kansainvälinen vertailu

www.oph.fi > Koulutus ja tutkinnot
> Tutkintojen tunnustaminen

Sosiaali- ja terveystieteen lupa- ja valvontavirasto

www.valvira.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Skriv jobbsökan och CV

www.te-tjanster.fi > För arbetssökande > Hitta jobb > Tips för
jobbsökning

Erkännande och internationell jämförelse av examina

www.oph.fi > Utbildning och examina
> Erkännande av examina

Tillstånds- och tillsynverket för social- och hälsovården

www.valvira.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

How to write a job application and a CV

www.te-services.fi > For jobseekers > Finding a job > Tips for
finding a job

Recognition and international comparability of qualifications

www.oph.fi > Services

National Supervisory Authority for Welfare and Health

www.valvira.fi/en

2. Shaqo bilaabista

Noocyo kaladuwan oo shaqo

Shaqadaada way bilaabatay, iyo waxaadna bilaawday inaad kashaqeysid maamulka hoose iyo kormeeraha badroonigaada, taariqda aad la heshiisay shaqo bixiyaha. Waxaa jira noocyo kala duwan oo heshiisyada shaqooyinka ah. Nooca ugu caansan waa joogtada, waqti go'an iyo waqti yar.

Sida shaqaale, muhiim ma'ahan inaad meesha shaqada ka shaqeysid. Waxaad, tusaale, ka shaqeyn kartaa guriga. Hadii lagu shaqaaleeyo waxaa larabaa in badroonigaada mushaar ku siiyo. Badroonigaada sidoo kale waa inuu bixiyaa lacagta hawlgabka iyo lacagta sharciyada kale adiga ogolaanshahaada, iyo inuu kuu diyaariyo adeegyada caafimaadka shaqada.

Nooca ugu caansan uguna badan ee heshiiska shaqo waa **furandhamaaday heshiis waqti-buuxa**, sidoo kale waxaa lagu magacaabaa **heshiis joogta ah**. Hadii aadan kula heshiin badroonigaada hadii kale, waxaa lagu shaqaaleysiiyay muddo saacadeeda aan go'neen. Laguma ceyrin karo sabab la'aan. Sidoo kale waxaa lagu **shaqaaleyn karaa waqti go'an**, laakin heshiis noocaas ah waxuu marwalbo u baahanyahay sababo sharci, tusaale hadii lagu shaqaaleysiiyo si kumeelgaar ah oo qof laguugu badalay ama hadii shaqada ay tahay xiliyada dabiiciga ah.

Shaqo xiliyeedka kaliya waxay bixisaa shaqo qeyb sanadka ka mid ah, tusaale xiliga miraha soo go'aan ama xiliga barafka lasaaro. Sharciga shaqada xitaa way kujirtaa xilliyada shaqaalaha.

Waxaad kula heshiin kartaa badroonigaada inaad shaqeyneysiid kaliya qeyb maalinta kamid ah ama isbuuc; tani waxay micnaheeda tahay in lagu

shaqaaleysiiyay qeyb waqtiga ka kamid ah.

Shaqaalaha waxaa loo tixgalinayaa waqtiga-barkiisa hadii ay si caadi ah ushaqeeyeen in ka yar 30 ama 35 saacadood isbuucii. Mushaarka waqtiga-barkiisa waxay ku xirantahay waqtigaada shaqo.

Hadii laguugu shaqaaleeyay dhanka shirkadaha shaqada iyo sidaas dardeed **shaqaalaha lashaqaaleeyay**, waxaad heshiis shaqo la leedahay shirkada shaqaaleynta xitaa hadii aad ushaqeysid hay'ada kale. Shirkada shaqaaleynta ayaa bixiso mushaarkaaga, magdhawga fasaxa iyo waqtiga dheeraadka ah. Sida shaqaale lashaqaaleeyay waxaa waajib kugu ah inaad ka shaqeysid maamulka hoose iyo kormeeraha shirkada ku soo shaqaaleysay. Waxaa si caadi ah aad xaq ugu leedahay adeegyada shirkada ku soo shaqaaleysay ay siiso shaqaalaheeda, tusaale kaalmada cuntada.

Hadii shirkada ku shaqaaleysay ay tahay ajinabi, waxaa tahay **shaqaale waqti go'an**. Dhoor sharuudo iyo sharciyada heshiisyada shaqaalaha Finnish waxay ku sheegeen shaqaalaha waqtiga go'an, tusaale kuwa laxiriiro mushaarka uguyar, badan- iyo lacagta waqtiga dheeraadka iyo fasaxa sanadlaha. Kuwani waxaa nidaamiyay xeerka Shaqaalaha Waqtiga Go'an.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Työsopimus ja työsuhde

www.tem.fi > Työ > Työlainsäädäntö
> Työsopimus ja työsuhde

Laki lähetetyistä työntekijöistä

www.finlex.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Arbetsavtal och anställningsförhållande

www.tem.fi > Arbete > Arbetslagstiftning
> Arbetsavtal och anställningsförhållande

Lag om utstationerade arbetstagare

www.finlex.fi/sv

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Contracts of employment and employment relationships

www.tem.fi > Work > Labour legislation > Contracts of employment and employment relationships

Posted Workers Act

www.finlex.fi/en

Heshiiska Shaqada iyo lacag bixinta mushaarka

Isla sharciyada iyo heshiisyada shaqada ayay ku qorantahay labadaba Finnish iyo shaqaalaha ajinabiga marka shaqada ay kadhacdo Finland. Heshiis shaqo waxaa lagu sameyn karaa afka, laakin heshiis shaqo oo qoran ayaa mar walbo lagu taliyay.

Labo koobi oo **heshiiska shaqada ah** ayaa sida caadiga ah la qoraa: hal badrooniga ah iyo hal adiga sida shaqaale ahaan. Iska hubi inaad fahantay heshiiska xeerarka iyo sharuudaha. Ururada shaqaale iyo wakiilada ururada shaqaalaha ayaa kugu caawin karo turjumida sharuudaha (fiiri cutubtaan tilmaanta ah ee ku saabsan ururada shaqaalaha).. Hadii heshiis qoraal ah oo shaqo aan la sameynin, iyo adigana lagu shaqaaleeyay in ka badan bil, waxaad xaq uleedahay inad heshid **qoraal faahfaahinayo xeerarka iyo sharuudaha shaqadaada**.

Ugu yaraan ku waan soosocda waa inay faahfaahiyaan heshiiska shaqada:

- waajibaadkaada
- taariiqda bilawga iyo mudada shaqadaada
- sababta heshiiska waqtiga-go'an, hadii lagu shaqaaleeyay waqti-go'an
- goobta shaqada
- mushaarka, faa'idada iyo mudada lacag bixinta
- saacadaha shaqada iyo nasashada
- fasaxyada
- wadajirka heshiiska shaqada oo heshiiskaaga shaqo waafaqsan
- xiliga tijaabada suurtoogalka ah
- xiliga ugeysiinta

Heshiiska shaqadaada laga yaabo inuu sheego **xiliga tijaabada**. Xiliga lagu gudo jiro tijaabada, labadaba adiga iyo badroonigaada waad joojin kartaan heshiiska ayadoon waqti ogeysiin ah laheyn. Mudada tijaabada ugu badan waa afar bilood. Hadii lagu shaqaaleeyo in ka yar sideed bilood, mudada tijaabada kama dheraan karto nuska mudada shaqadaada.

Markii mushaarkaaga lagu siiyo waa in lagu siiyaa rasiid lacageed oo tusinayo asalkaaga mushaar, magdhawga labixiyay iyo wixii laga jaray mushaarkaaga. Rasiid lacageed waa in la siiyaa shaqaalaha hadii ay weydiistaan. Diidmada bixinta rasiid lacageed waa ciqaab sharci ah. Iska hubi in mushaarkaaga si sax ah loo bixiyay iyo maqribada oo dhan, saacadaha dheeraadka iyo magdhawyada kale ee labixiyay. Sida laga soo xigtay Sharciga Heshiiska Shaqada, mushaarkaaga waa in lagu shubaa akoontiga bangiga aad sheegtay. Lacagta mushaarkaaga waxaa kaliya oo cadaan lagu siin karaa markay jirto sababo qasab ah.

Badroonigaada ayaa ka jaro **canshuurta** mushaarkaada bil walbo. Waxaad ka heli kartaa warbixin dheeraad oo ku saabsan canshuurta Maamulka Canshuurta ee Finnish.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

In to Finland

www.intofinland.fi

Työsopimus

www.tyosuojelu.fi > Työsuhdeasiat > Työsopimus

Verohallinto

www.vero.fi

Työehtosopimukset

www.yrittajat.fi > Työnantajan ABC > Työehtosopimukset

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

In To Finland

www.intofinland.fi/sv

Arbetsavtal

www.tyosuojelu.fi/sv > Anställningsfrågor > Arbetsavtal

Skatteförvaltningen

www.vero.fi/sv-FI

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

In To Finland

www.intofinland.fi/en

Employment contract

www.tyosuojelu.fi > Working in Finland > Employment contract

Tax Administration

www.vero.fi/en-US

Tababarka laqabsiga

Waa waajibaadka badroonigaada inuu kusiiyo tababarka laqabsiga. Marwalbo weydiiso tababar marka aad bilaabeysiid shaqo cusub hadii aanan lagu siinin. Ujeedada laqabsiga tababarka waa si lagu siiyo bilaw fiican oo goobta shaqadaada cusub ah.

Waxaad baraneysaa shaqadaada, booska shaqada iyo dhaqanka shaqada ururka inta aad kujirto muddada laqabsiga. Waa muhiim inaad baratiid erayada iyo eray bixinta gaarka ah ee shaqada looga baahanyahay, iyo baro isticmaalka qalab kasta iyo alaabaha oo laga yaabo inaad kushaqeysid. Ayadoo qeyb ka ah laqabsashada tababarkaaga waxaa lagu barayaa, tusaale, arimaha laxiriira caafimaadka iyo amniga, hormarinta xirfadaha iyo qabsashada kartida shaqo iyo wanaaga shaqada. Waxaa sidoo kale lagu siinayaa warbixin ku saabsan caafimaad iyo amniga shaqada.

Xiliga tababarka waxaa lagu barayaa shaqaalaha, kormeeraha, macaamiisha imaan kara iyo saaxibada ganacsi. Baro shaqaalaha shirkada. Tani waxay kugu caawineysaa inaad dareentid waxbadan guriga goobta shaqada iyo la qabsashada bulshada shaqada. Sidoo kale ogow sida lagaa rabo inaad udhaqantiid goortii aad la macaamiileysid macamiisha.

Qofka bixinaayo tababarka laqabsashada laga yaabo inuu noqdo, tusaale, kormeerahaaga ama shaqaalaha shirkada. Inta badan dad badan oo ka socda bulshada shaqada ayaa kulug leh hawlaha tababarka. Waa muhiim inaad ugaato qofkaad weydiin kartid hadii su'aal laxiriirta shaqadaada aad qabtiid, ama aadan qaar fahmin. Marwalbo weydii hadii aadan hubin waxaad sameyneysid!

Firfircoon ahaw iyo isticmaal dadaalkaaga si'aad u

hesho warbixin kugu caawiyo bilawga shaqadaada. **Iska hubi inaad taqaaniid waxa waajibaadyadaada ay yihiin.** Barashada tababar fiican waxay kugu caawineysaa guusha shaqadaada.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Perehdyttäminen

www.ttl.fi > Aihealueet > Työyhteisö ja esimiestyö
> Johtaminen > Perehdyttäminen

Työnopastus ja perehdyttäminen

www.tyosuojelu.fi/fi/opastus

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Introduktionsguide

www1.vaasa.fi/henkilostopalvelut/julkaisut/pdf/perehdyttamisopas.pdf

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Induction training

www.ttl.fi/en > Topics > Changing work life > Immigrants and work > Integration into work and at the workplace

Ururada shaqaalaha

Shaqaalaha Finland badanaa waxay kamid yihiin urur shaqaale. Ururada shaqaalaha waxay xubnooyinka katirsan siiyaan talooyinka arimaha shaqada iyo ilaaliso danaha xubnahooda. Sida xubin katirsan urur shaqaale sidoo kale waxaad kamid tahay deeqda shaqo la'aanta.

Xubnaha ururada shaqaalaha waxay bixiyaan kamid noqoshada xubin nimo, taasoo guud ahaan udhaxeeyso 1 iyo 2% oo mushaarka shaqaalaha guud.

Ururada shaqaalaha iyo wakiilka badrooniga waxay si wadajir ah ugu dhaxeeyaan heshiiska shaqada. Heshiisyo wadajir ah ayaa aas aaso qiimaha mushaarka, saacadaha shaqada, waqtiga dheeraadka iyo lacagta jirrada, fasaxa, iyo sharuudaha kale ee shaqada. Sida hubin katirsan ururka shaqaalaha waxaad heleysaa caawin ah qilaafka shaqada. Sida xubin katirsan ururka sidoo kale waxaad kamid tahay **deeqda shaqo la'aanta**. Dhacdada shaqo la'aanta aan iqtiyaarka aheyn, waxaad xaq uleedahay daqliga-laxiriira faaidada shaqo la'aanta hadii aad aheyd xubin katirsaneyd deeqda shaqola'aanta ugu yaraan 26 isbuuc (sida agoosto 2014).. Tirada faa'idada waxay ku xirantahay mushaarkaaga. Hadii aad xaq ulahaatiid daqliga-laxiriira faaidada shaqo la'aanta, maheleysiid lacagaha joogtada ee kaalmo maalmeedka ee katimidaada hay'adaha caymiska bulshada (looyaqaan KELA)

Waxaad xaq uleedahay daqliga-laxiriira faaidada shaqo la'aanta, laakin xaq uma lihiid adeegyada kale ee ururada shaqaalaha' hadii aad kamid tahay deeqda shaqo la'aanta. Waad kubiiri kartaa midkood Deeqda Shaqo la'aanta Lahubo ama kuwa deeqda ururada shaqaale. Ku soobiirka xubinnimada Deeqda Shaqo la'aanta Lahubo waa wax ka yar qiimaha xubin ka mid naqoshada ururada shaqaalaha. Ka laxiriir sharuudaha

kale ee xeerarka xubin ka mid noqoshadooda Deeqda shaqo la'aanta Lahubo.

Shaqadaada iyo gaar ahaan sidoo kale aqoontaada waxay go'aamineysaa ururka shaqaalaha ee aad kubiireysid. Ka laxiriir xarunta dhaxe ee ururada shaqaalaha warbixin dheeraad ah. Ku dhawaadkii dhamaan ururada shaqaalaha Finland waxay ka mid yihiin hal kamid ah sadexda xarun ee ururada:

- Ururka Dhexe ee Ururada Shaqaale ee Finnish - SAK
- Shaqo Bixiyaasha Finnish ee shaqaalaha mushaarka qaata – STTK
- Shaqo Bixiyaasha ururada Xirfadaha iyo Maareynta shaqaalaha ee Finland – AKAVA

Waxaa doortay guud ahaan **wakiilada ururada** ayaa matalo ururada shaqaalaha booskaaga shaqo, iyo udhaxeeya shaqaalaha iyo shaqo bixiyaasha. Wakiilada ururada waxay hubiyaan in heshiisyada shaqada iyo sharciyada shaqada loogu hogaansanyahay goobaha shaqada iyo soo farageliyaan hadii wax dhib ah ay yimaadaan.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK

www.sak.fi

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK

www.sttk.fi

Korkeakoulutettujen työmarkkinajärjestö AKAVA

www.akava.fi

Yleinen työttömyyskassa YTK

www.ytk.fi

Ammattiyhdistysliikkeen ABC

www.akava.fi > Julkaisut > Esitteet ja oppaat

> Ammattijärjestöjen toiminta

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC

www.sak.fi/svenska

Tjänstemannacentralorganisationen STTK

www.sttk.fi/sv

Centralorganisationen för högutbildade i Finland

www.akava.fi/sv

Den försäkrande arbetslöshetskassan YTK

se.ytk.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

The Central Organisation of

Finnish Trade Unions SAK

www.sak.fi/english

The confederation of Unions for

Professional and Managerial Staff in Finland

www.akava.fi/en

The Assured Unemployment Fund YTK

en.ytk.fi

The Finnish Trade Union Movement

– What Every Employee Should Know

www.akava.fi > Julkaisut > Esitteet ja oppaat

> Ammattijärjestöjen toiminta

3. Xirfadaha iyo barashada shaqada

Xirfadaha luuqada Nolosha shaqo ee Finnish

Garashada Finnish ama Iswiidhiska intabadan waa sharuudaha shaqada Finland, marka waxay kugu qasbeysaa inaad luuqada baratiid. Xirfadaha luuqad waxay kaa caawineysaa inaad ku guuleysato shaqada iyo dareentid gurigaada Finland. Goobta shaqada waa deegaan wanaagsan oo aad ku hormarisid xirfadahaada luuqad.

Finnish ayaa looga hadlaa kudhawaad 90% sida luuqada koowaad iyo Swedish oo ayadana 5% oo Finns ah. Shaqooyinka kala duwan waxay ubaahantahay heerar kala duwan oo xirfad luuqad ah. Heer wanaagsan oo luuqada Finnish ama Iswiidhiska ah waa muhiimka goobaha qaarkood iyo shaqooyinka, laakin meelaha kale waa suurogal inaad ku gashid luuqad yar. Tusaale, adeega macaamiisha iyo shaqada bukaanka badanaa waxay ubaahantahay heer sare oo Finnish ama Iswiidhis ah.

Ugow xeerka xirfada luuqad oo ay ubaahantahay shaqada aad codsaneysiid. Xasuuso, sikastaba, taas marwalba waa suuro gal inaad ku hormariso xirfadahaada luuqada shaqada. Inta badan oo aad ku isticmaashiid luuqada meelaha shaqo iyo meelo kale, inta badan oo aad baraneysid. Dhaxgalka shaqaalaha shirkada ee luuqada ajinabi waa wado fiican oo lagu barto, marka waxay kuugu qasbeysaa inaad ugu hadashiid Finnish ama Swedish goobta shaqada xitaa hadii aad sifigan ugu hadashiid, tusaale, ingiriis.

Koorsooyinka luuqadaha inta badan waxay kujirtaa tababarka isdhaxgalka socdaalka. Manhajyada'

shaqaalaha, xarunta waxbarashada dadka weyn, iskoolka dugsiyada sare ee dadka weyn, iyo jaamacadaha furan waxay bixiyaan koorsooyinka Finnish iyo Iswiidhiska ah. Sidoo kale waad u baran kartaa luuqadaha si xurnimo ah. Tusaale, waxaa jiro qalab barasho oo intarneetka ah oo taageera barashada Finnish, Ingiriis iyo Iswiidhis, taasoo u baahan shaqooyinka kala duwan.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnish ah

Suomen ja ruotsin kieli

www.infopankki.fi/fi > Elämä Suomessa

> Suomen ja ruotsin kieli

Koti Suomessa -verkkopalvelu

www.kotisuomessa.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Finnish and Swedish

www.infopankki.fi/sv > Livet i Finland

> Finska och svenska språket

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Finnish and Swedish

www.infopankki.fi/en > Living in Finland > Finnish and Swedish

Warbixin dheeraad ah oo afka Soomaaliga ah

Finnish iyo Iswiidhis

www.infopankki.fi > Noloshka Finland > Luqada Finnishka iyo Iswidishka

Hormarinta xirfadaha

Markaad shaqo bilaawdid, iska hubi inaad garaneyso waxa lagaa filanayo adiga iyo shaqadaada. Lahadal kormeerahaada iyo u xaqiiji in aad la fahantahay fahanka sharuudaha shaqadaada. Waa muhiim inaad si joogta ah u hormarisid xirfadaha laga rabo shaqadaada.

Hormarinta xirfadaha waxaa loola jeeda barashada kadhacdo shaqada, iyo hormarinta xirfadaha iyo qibradaha xirfadeed oo ka dhacdo nolasha shaqo oo idil. Hormarinta xirfadaha waxay noqon kartaa, cusbooneysiin, balaarin ama guud ahaanba badalayo xirfada kuu go'an. Sidoo kale waa muhiim markii waajibaadkaada iyo doorkaaga uu badalmo. Badroonigaada waxuu taageeri karaa hormarinta xirfadahaaga asagoo ku siinayo waqti aad ku qaadatid **tababar gaar ah**. Tababarka waxaa laga yaabaa inuu ka dhaco midkood xiliga shaqada ama saacadaha banaanka, iyo laga yaabo inuu badroonigaada bixiyo midkood qeyb ahaan ama mushaar buuxo.

Hormarinta xirfadaha shaqo waxay kugu deeqeysaa, tusaale

- qiimeynta shaqadaada kadibna midkood kaligaa ama koox dhaxdooda
- sheegida xaaladaha tagay midkood aad u wanaagsanaa ama aad uxumaa
- barashada muddada xirfadaada lagu gudu jiro
- aqrinta xirfada suugaanta.

Sheegista ama ka faaideysiga wadadaada barasho ayaa kaa caawineyso hormarinta xirfadaada. Matahay aqrinta, dhageysiga ama sameynta wadada ugu fiican oo aad ku baratiid? Kabarashada waaya aragnimada shaqaalaha shirkada sidoo kale waa qaab lagu hormariyo xirfadaada shaqo.

Waad lahadli kartaa kormeerahaada waxii arimo ah oo la xiriiro shaqadaada; tusaale laqabsiga culeyska shaqadaada, isbadalka ka dhacay goobta shaqada ama dhaqanka shaqada. Sidoo kale weydii natiijada shaqadaada. Waa waxtar qaali ah sida aad jeclaan laheyd inaad u hormariso iyo u toosiso xirfadahaaga. Gooba badan oo shaqo waxay leeyihiin sanadle waxqabadka qiimeynta, oo xiliga lagu gudo jiro shaqaalaha iyo kormeeraha ay kawada hadlaan arimahaan.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Opintoluotsi.fi – Kaikki koulutustieto yhdestä osoitteesta
www.opintoluotsi.fi

Tietoa Suomen aikuiskoulutusjärjestelmästä
www.minedu.fi/OPM > Koulutus > Aikuiskoulutus

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Opintoluotsi.fi – Allt om utbildning på en adress
www.opintoluotsi.fi/sv-FI

Vuxenutbildningssystemet i Finland
www.minedu.fi/OPM > På svenska > Utbildning
> Vuxenutbildning

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Opintoluotsi.fi – One-stop access to education information in Finland
www.opintoluotsi.fi/en-GB

Adult education system in Finland
www.minedu.fi/OPM > In English > Education > Adult Education

4. Caafimaadka iyo amniga

Amniga iyo caafimaadka shaqada

Badroonigaada ayaa masuul ka ah inuu hubiyo amniga iyo caafimaadka shaqada goobta shaqo, iyo hogaansanaanta xeerarka quseeyo amniga iyo caafimaadka. Weydii talo kormeerahaaga ama wakiilka kale ee badrooniga arimaha amniga iyo caafimaadka, iyo ka soo warbixi wixii qabsoomi waayay islamarkaas.

Badrooniga waa inuu aqoonsadaa qatarta iyo halista ka imaankarta goobta shaqada iyo inuu qiimeeyo muhiimada laxiriirta amniga iyo caafimaadka shaqaalaha. Badrooniga waa inuu hormariyaa iyo siiyaa shaqaalaha qalabka amaanka shaqsiga ku haboon ee ku saleysan xeerarka. Badroonigaada waa inuu hubiyaa, tusaale, in mashiinada oo dhan ay yiihin heer nabadgalyo iyo qeylada inaysan dhaafin heerka loogu talagalay.

Sida shaqaale waa inaad:

- u raacdaa tilmaamaha iyo shaqada si fiican, si nadiif ah
- ka taxaddar iyo ka feejignaaw shaqadaada
- isticmaal qalabka amniga kuugu haboon (tusaale. badbaadiyaha maqalka, koofiyadaha difaaca, difaaca hindhista ama difaaca indhaha)
- ilaali amnigaada iyo amaanka dadka kale
- ogoysii kormeerahaada ama madaxda amniga warshada hadii aad ogaatiid wax qatar ah oo goobta shaqada
- badroonigaada la socodsii hadii aadan fahmin tilmaamaha ama nidaamka amniga shaqaalaha

Goob walboo shaqo waxay leedahay **sarkaal amni shaqaale** kaa soo ku matalo badrooniga arimaha

amniga shaqaalaha. Badrooniga waxuu noqon karaa sida sarkaal amniga shaqaalaha. Sida sharciga waafaqsan, goobaha shaqada waaweyn waa inay lahaadaansarkaal **amni shaqaale ama guddi amni shaqaale.**

Sharciga waxuu ubaahanyahay shaqo bixiyaasha oo dhan, ayadoon laga eegin weynidooda, inay ku aas aasaan ficil qorsho amni shaqaale. Hadii ay jiraan wax qabsoomi waayay oo laxiriira amniga shaqaalaha goobta shaqadaada iyo booskaada aan waxba ka qabaneynin, laxiriir sarkaalka amniga shaqaale ee xaafadaada.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Työturvallisuus ja riskien hallinta

www.ttl.fi > Aihealueet > Työturvallisuus ja riskien hallinta

Työsuojeluhallinto

www.tyosuojelu.fi

Työturvallisuuslaki

www.finlex.fi

Aluehallintovirasto (AVI): työsuojelu

www.avi.fi > Aiheet > Työsuojelu

Työturvallisuuskeskus (TTK)

www.ttk.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska

Arbetssäkerhet

www.ttl.fi/sv > Temaområden > Arbetssäkerhet

Arbetarskyddsförvaltningen

www.tyosuojelu.fi/se

Arbetarskyddslag

www.finlex.fi/sv

Regionförvaltningsverket (AVI): arbetarskydd

www.avi.fi/sv > Temasidor > Arbetarskydd

Arbetarskyddcentralen (TTK)

www.ttk.fi/sv

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Safety at work

www.ttl.fi/en > Topics > Safety at work

Occupational Safety and Health Administration

www.tyosuojelu.fi/fi/workingfinland

Occupational Safety and Health Act

www.finlex.fi/en

Regional State Administrative Agencies (AVI):

Occupational Safety and Health

www.avi.fi/en > Index > Occupational safety and health

Centre for Occupational Safety (TTK)

www.ttk.fi/en

Adeegyada caafimaadka shaqaalaha

Sida sharciga Finnish waafaqsan, badrooniga waa inuu u diyaariyaa adeegyada caafimaadka shaqaale oo shaqaalaha oo idil, xitaa hadii hal shaqaale kaliya uu goobta shaqada joogo. Kuwa lashaqaaleeyay muddo-go'an ama waqti-dhiman waxay sidoo kale xaq u leeyihiin adeegyada caafimaadka shaqaalaha. Qiyaasta adeegyada waxay ku kala duwan yihiin inta udhaxeeyso goobta shaqada iyo sidoo kale waxaa lagu dari karaa, dheeraadka adeegyada sharciga laga rabo, daryeel caafimaad iyo adeegyada caafimaadka kale.

Adeegyada caafimaadka shaqaalaha waxaa loogu talagalay inay ka hortagaan dhibaatooyinka caafimaad oo ay keentay shaqada ama goobaha kale ee shaqada, iyo hormarinta kartida shaqo iyo wanaaga shaqada. Bixiyayaasha adeegyada caafimaadka shaqaalaha waxay ku barayaan adiga iyo badroonigaada arimaha laxiriiro caafimaadka, amniga goobta shaqo iyo dhaqanka shaqada.

Adeegyada caafimaadka shaqaalaha waxaa kujira 'baaritaanka caafimaadka iyo talooyinka arimaha gargaarka hore ee goobta shaqada. Adeegyadaan waxaa u baahan sharciga iyo marwalbana shaqaalaha waa u bilaasha. Badroonigaada waxaa waajib ku ah inuu kuu sheego meesha ay ku taalo adeegyada caafimaadka shaqaalaha iyo waxa ay ka koobanyihiin.

Bilawga shaqada, ama xiliga tijaabada aad ku jirtid, shaqaalaha inta badan waxuu maraa baaritaano caafimad ama baaritaanka caafimaadka shaqaalaha. Ujeedaan waa ogaanshaha hadii aad muuqaal iyo maskaxba aad ku haboontahay qabashada shaqadaada. Baaxada baaritaanka, iyo soo noqoshada baaritaanka danbe, waxay ku xirantahay nooca shaqadaada tahay, deegaanka shaqada iyo suuragalka ah in sharuudo gaar

ah ay shaqadaada lahaato. Baaritaanka caafimaad si caadi ah looma qaado hadii heshiiska uu gaabanyahay, ilaa nooca shaqada ay ubaahato baaritaanka. Wa waajib kaar caafimaad ayaa laga rabaa goobaha qaarkood oo keento helis gaar ah oo caafimaadka (tusaale. alxanle iyo dab damiye).. Kaarka caafimaadka shaqada laga yaabo inay tahay sharuudo dheeraad ah oo warshada dhismaha.

Waxaa dheer adeegyada sharuudaha sharciga rabo, adeegyada caafimaadka shaqada laga yaabo inay kujirto daryeel caafimaad (tusaale. markaad sanboor qabtiid) iyo adeegyada daryeelka caafimaadka kale (tusaale. waxaad arkeysaa talaal, gaar ah).. Ka hor ogow adeegyada bilaashka ah iyo kuwa aan bilaashka aheyn. Sidoo kale ogow daryeel caafimaad bixiyaasha (tusaale. GP/dhaqtarka ilkaha) ee lagu ogolyahay inaad aragtiid xiliga saacadaha shaqada.

Way fiicantahay inaad ogaatid daryeelka caafimaadka shaqaalaha:

- Marwalbo diyaarso balamo baaritaanka caafimaad iyo daryeelada caafimaadka kale ka hor. Kormeerahaada ama qofka sameynayo tababarkaada laqabsi ayaa kula socodsiinayo sida aad u diyaarsan kartiid balan (teleefon, intarneed ama dhinaca kormeeraha)..
- Marwalbo imoow waqti hore balamahaada.
- Horay u qaado dhamaan waraaqahaada laxiriiro caafimaadkaada, sida warbixinta ku saabsan talaalada iyo daawooyinka, si aad u martiid baaritaanka caafimaadka shaqada.
- Daryeelka caafimaadka shaqada shaqaalaha, sida dhaqaatirta, kalkaaliyayaasha, kalkaalisada jimicsiga iyo qabiirada cilmi nafsiga waxay ku xirantahay kalsoonida shaqaalaha. Tani waxay micnaheeda tahay looma ogola inay lawadaagaan qofna warbixin laxiriira caafimaadkaada ama warbixin kale oo adiga kuugu saabsan ogolaan-shahaada la'aanteed.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

TTL: Työterveyshuolto

www.ttl.fi > Aihealueet > Työterveyshuolto

STM: Työterveyshuolto

www.stm.fi > Sosiaali- ja terveystalvet > Terveystalvet
> Työterveyshuolto

Työterveyshuoltolaki

www.finlex.fi

Työterveyshuolto

www.tyosuojelu.fi > Työsuojelutoiminta työpaikalla
> Työterveyshuolto

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

TTL: Företagshälsovård

www.ttl.fi/sv > Temaområden > Företagshälsovård

SHM: Företagshälsovården

www.stm.fi > Social- och hälsotjänster > Hälsotjänster
> Företagshälsovård

Lag om företagshälsovård

www.finlex.fi/sv

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

FIOH: Occupational health services

www.ttl.fi/en > Topics > Occupational Health Services

Ministry: Occupational Health Care

www.stm.fi/en > Social and health services
> Health services > Occupational health care

Occupational Health Care Act

www.finlex.fi/en

Jirro iyo awooda shaqo

Hadii aad dhibaatooyin caafimaad qabtiid ayna kugu adkaatay laqabsashada shaqada, lahadal kormeerahaada ama adeega caafimaadka shaqaalaha shaqada. Shaqadaada waa la qorsheyn karaa si marka aysan uga tanaasulin caafimaadkaada. Goobo badan oo shaqo waxay leeyihiin nidaamyada diyaarsan oo waxqabad ah si loogu taageero kartida shaqada. Ugow hadii goobtaada shaqo ay leedahay nidaamo noocaas ah iyo hadii ay leedahay, ugu dhaqan sida ayaga waafaqsan.

Waxaad qaadan kartaa fasax jiro hadii aad xanuunsatiid iyo aadan qaban karin shaqadaada. Waa inaad marwalbo usheegtaa badroonigaada hadii aad ka maqantahay shaqada. Badroonigaada xaq ayuu u leeyahay inuu ogaado sababta maqnaashahaada. Markaad jirantahay, waxaad ubaahantahay, **shahaado dhaqtar ama kaaliye** waxay ku xirantahay badrooniga iyo muddada maqnaashahaada, Inta badan shahaadada waxaa laga soo qaataa bixiyayaasha adeega caafimaadka shaqaalaha.

Hadii sababta maqnaashahaada xaq aad ulahaatiid, **waa lagu siinayaa mushaarkaada inta fasaxa xanuunka.**

- Hadii lagu shaqaaleeyay ugu yaraan hal bil oo bilawga fasaxa jirrada ah, waxaad xaq uleedahay mushaar buuxa
- Hadii shaqadaada socotay in ka yar hal bil, waxaad xaq uleedahay kalabarka mushaarkaada buuxay

Maheleysid marwalbo mushaar xiliga fasaxa jirada xitaa hadii aad heysatiid shahaado dhaqtar. Tusaale hadii si ula kac ah aad usu dhaawacdiid, bodroonigaada uma baahna inuu mushaar kusiiyo. Mararka qaar waxaa lagayaabaa inaad u baahantahay inaad ka maqnaatiid shaqada sababo laxiriira dhibaatooyin noloshada gaarka ah ama sababta oo ah walaac. Xaaladahaan

badroonigaada waxuu uga go'aansanayaa si kusaleysan dacwad ba dacwad hadii aad xaq uleedahay mushaar xiliga fasaxa jirradaada.

Hadii aad kamaqantahay shaqada jiro darteed in kabadan sagaal maalmood iyo badroonigaada ma'ahan inuu mushaar kusiiyo, waxaa laga yaabaa inaad xaq ulahaatiid lacagta kaalmada jirada oo ay bixiso KELE. Badroonigaada waxuu, sikastaba, bixiyaa mushaarka fasaxa jirada waqti dheer hadii tani loogu heshiiyay heshiiska shaqada.

Badroonigaada waxuu leeyahay **caymis shil** hadii dhaawac kadhaco goobta shaqada ama safarka shaqada. Marka hadii, tusaale, waad sambirixootay iyo kudhacday goobta shaqada, caymiska ayaa bixinayo qarashyada jirada.

Hadii aad fasaxa jirradaada la kordhiyay, waa qaali qiimeynta xaaladaha kormeerahaada iyo bixiyayaasha adeega caafimaadka shaqada. Hadii fasaxaaga jirro uu gaaro in kabadan sanad, waxaad ka codsan kartaa bixiyaha hawlgabka shaqada hawlgabta naafada. Hadii la qiimeeyo inaad weli ku noqon kartiid shaqadaada, hawlgabka waxaa la siinayaa mushaar sida muddo-go'an dhaqan celinta kab dhaqaale. Hadii jiradaada ay kuu ogolaanin inaad shaqada sii wadiid, laga yaabo inaad xaq u lahaatiid dhaqan celinta shaqaalaha taasoo kugu caawin karta barashada xirfadaha looga baahanyahay shaqooyinka kala duwan ama bilawida ganacsi.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

KELA: Sairausajan tuet

www.kela.fi > Sairastaminen

Kuntoutus

www.tyoelake.fi > Erilaisia eläkkeitä > Kuntoutus

Työkyvyttömyyseläke

www.tyoelake.fi > Erilaisia eläkkeitä > Työkyvyttömyyseläke

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

KELA: Stöd när du blir sjuk

www.kela.fi/web/sv > Sjuk

Rehabilitering

www.tyoelake.fi/sv > Pensionsförmåner > Rehabilitering

Invalidpension

www.tyoelake.fi/sv > Pensionsförmåner > Invalidpension

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

KELA: Sickness

www.kela.fi/web/en > Sickness

Rehabilitation

www.tyoelake.fi/en > Pension benefits > Rehabilitation

Security in the Event of Disability

www.tyoelake.fi > Pension benefits > Disability pension

5. Kheyb ka mid ah bulshada shaqada

Sifooyinka dhaqanka shaqo ee Finnish

Sanadihii lasoo dhaafay, bulshooyinka shaqo ee Finnish waxaa sii kordheysay dhaqamada kala duwan sida tirada shaqaalaha ajinabiga ah oo sii badanayo. Sikastaba, dhaqanka shaqo ee Finnish waxay leedahay sifooyin gaar ah, iyo wayna fiicantahay inaad baratiid. Tusaale, daacadnimo, waqti dhoor, iyo isticmaalka hindisahaaga waa dhaqan qiimeynta nolasha shaqo ee Finnish. Midda kale, shaqaalaha oo dhan waxaa loola dhaqmaa sinnaan waana mid caadi ka ah inaad noqotiid magaca hore ee ku saleysan kormeerahaada.

Khaababka loo qabanayo shaqada ku kala duwan u dhaxeeynta dhaqanka. Finland gudaheeda:

- Shaqaalaha waxaa loo tixgaliyaa sinnaan iyo helaan kula dhaqan siman. Tani waxaa loo arkaa, tusaale, xaqiiqda oo aan laga eegin jagadooda, shaqaalaha oo dhan waa magaca ugu horeeya oo ku saleysan midba midka kale, iyo fikradaha shaqaalaha oo sida caadiga lootixgaliyo markii laqorsheynayo shaqo.
- Shaqaalaha waxaa laga filanayaa inay isticmaalaan hindise, noqo masuul iyo aamin. Kormeerayaasha ma soo kormeeraan shaqadooda hoose mar walba, iyo ka fillo in loo fulliyo si madaxbannaan. Xoogeynta loo qorsheeyay hindisaha nolasha shaqo ee Finnish sidoo kale waxaa kujira hormarinta firfircoonida ee qofka shaqadiisa iyo qaabka loo shaqeeyo. Ma'aha kormeeraha kaliya laakin sidoo kale shaqaalaha shirkada ayaa ku weydiin karo inaad shaqo qabatiid.
- Markii wax laysku raaco, waala raacay guud ahaanba,
- Waqti dhoorka waa muhiim: imaaw shaqada iyo soo gaar kulamada waqti hore.
- Isdhaxgalka dadka u dhaxeeyo waa si toos. Kulamada, tusaale, waa sida caadiga ah inaad muhiimka ka hadashiid salaamaha kadib.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnish ah

Suomalainen työkuulttuuri

www.infopankki.fi/fi/ > Elämä Suomessa > Työ ja yrittäjyys
> Suomalainen työkuulttuuri

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Den finländska arbetskulturen

www.infopankki.fi/sv/ > Livet i Finland
> Arbete och entreprenörskap > Den finländska arbetskulturen

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Finnish working culture

www.infopankki.fi/en/ > Living in Finland > Work and enterprise
> Finnish working culture

Warbixin dheeraad ah oo afka Soomaaliga ah

Dhaqanka shaqada Finnish

www.infopankki.fi/ > Noloshka Finland > Shaqo iyo ganacsi
> Dhaqanka Finnishka

Hogaaminta shaqada iyo xiriirrada bulshada ee goobta shaqada

Shaqo bulsho oo wanaagsan, ujeedooyinka waala gaaray ayadoo la iskaashanayo. Bulshooyinka shaqada Finnish waxay leeyihiin darajooyin hoose. Tani waxay ku tuseysaa, tusaale, kormeeraha' iyo darajooyinkooda' isdhaxgalka: kormeeraha way fududahay sida loola hadlo sida caadiga ah. Sidoo kale waa ka caadi Finland in dumarka iyo dadka yar inay lahaadaan doorarka hogaaminta. Kormeerahaada ayaa soo kormeera shaqadaada iyo waad usheegi kartaa asaga/ayada wixii dhibatooyin ah oo aad kala kulantay shaqadaada iyo lawadaag talooyinka hormarka leh oo suuro galka ah.

Kormeerahaaga waxuu matalaa badroonigaada iyo soo kormeeraa shaqadaada. Waxaad la ogolaatay waajibaadkaada kormeerahaada, iyo waxay xaq iyo waajibaad uleeyihiin inay maamulaan iyo soo kormeero shaqadaada. Kormeerahaada ayaa soo kormeero sida aad uqabatiid shaqadaada iyo waxuu kuweydiin karaa inaad badashiid qaabka shaqadaada. Hadii shaqaale ay dayacaan shaqadooda, uu si joogta ah u soo daaho ama aska maqnaado ogolaansho la'aan, kormeeraha waxuu leeyahay door faragelin. Kormeerahaada sidoo kale waxaa laga filanaaya inuu ku caawiyo iyo taageero waajibaadkaada.

Xiriir furan oo goobta shaqada ah, xiriir wanaagsan oo u dhaxeeyo shaqaalaha-shirkada iyo taageerida bulshada oo ka imaanayo bulshada shaqada iyo taageerida kormeeraha wanaaga shaqada.

Bulsho shaqo wanaagsan

- ujeedooyinka waxaa lagu gaaray wada shaqeynta
- xeerarka caadiga oo dhaqamo fiican ah iyo dabecad ayaa la aas aasay

- isfaham la'aanta waa laga heshiiyay iyo qilaafaad waa laxaliyay
- waxaa jira nidaamyo loo xaliyo dhibaatooyinka
- shaqada waxay hormartaa wadajir: sidee loo hormariyaa dhaqanka shaqada, sidee loo wadaaga shaqada iyo alaaba-
hee iyo qalabyadee ayaa la'isticmaalaa
- wanaaga shaqaalaha waa la ilaaliyaa

Xasuuso inaad sheegi kartiid wixii dhibaatooyin ah oo aad ka lakulantay shaqadaada ama bulshada shaqada, sidoo kale lawadaag talooyin oo ah sida loo hormariyo shaqadaada ama sida bulshada shaqada si wanaagsan ugu shaqeyn laheyd.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Työhyvinvointifoorumi

www.tyohyvinvointifoorumi.fi

Johtamisen kehittämisverkosto

www.johtamisverkosto.fi

Työyhteisön kehittäminen

www.ttl.fi > Aihealueet > Työyhteisö ja esimiestyö
> Työyhteisön kehittäminen

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Forumet för välbefinnande i arbetet

www.ttl.fi/partner/thf/sv/

Nätverket för ledarskapsutveckling

www.ttl.fi/partner/johtamisverkosto/pa_svenska

Warbixin dheeraad oo af English

Forum for well-being at work

www.ttl.fi/partner/thf/eng/

Leadership development network

www.ttl.fi/partner/johtamisverkosto/in_english

Dhibaateynta iyo anshax aan habooneyn oo goobta shaqada

Dadka waxay leeyihiin fikrado kala duwan, iyo qilaafaad iyo isku dhacyo yar yar kama aha waxaan caadi aheyn goobta shaqada. Waa in, sikastaba, laxaliyaa sida suurta galka ah oo ugu dhaqsiiha badan. Sharciga waxuu ubaahanyahay badrooniga inuu soo dhaxgalo xaaladaha dhibaateynta ama anshaxa aan habooneyn ee goobta shaqada. Dhibaateyn galmada marwalbo waa mamnuuc.

Anshax aan habooneyn iyo xoog sheegashada goobta shaqada waxay tixraaceysaa nidaam iyo ku noqnoqoshada aan wanaagsaneyn iyo dhaqan aan la ogolaan karin oo hal ama dad badan oo goobta shaqada laga yaabo inay diidaan

Kuwa soo socda waa tusaalooyinka anshaxa aan habooneyn iyo xoog sheegashada:

- faafinta warka beenta ah
- fagaare ku kala qeybinta qof kale, lama aadan hadlin ama dhageysan ayaga, ulana dhaqmay sida kuwa aan jirin.
- Ku qosalka ama dulminta qof kale
- cambaareynta ama qeylada
- af lagaadeynta dabeecada qof ama noloshiisa shaqsi
- ka noqoshada ama qarinta warbixin shaqada ku saabsan, inaad ku casuumin qofkale kulamada.
- shaqo ka qaadista qof ayadoon wax sabab ah laheyn
- Dhaqanka hanjabaada.

Xeerka amniga iyo caafimaadka shaqaalaha

waxay u baahantahay in badrooniga uu ka ilaaliyo shaqaalaha dabeecada aan habooneyn iyo xoog sheegashada shaqada. Badrooniga waxaa waajib ku ah inuu soo dhaxgalo hadii ay jiraan dacwado xoog

sheegasho iyo dabeecada aan habooneyn oo shaqaalaha ah, kormeeraha ama macaamiisha.

Hadii aad aragtid qof ku dhaqamaya dabeecada aan habooneyn ama xoog sheegsi:

- Lahadal qofka ku dhaqmayo dabeecada aan habooneyn. Usheeg nooca dabeecada aad dareentay inaan laqaadin karin iyo weydii inay joojiyaan.
- Xasuus ku qor waxa dhacay; goortee, xagee iyo yaa joogay xiliga saacadaas
- Lahadal kormeerahaada
- Hadii aad umaleyso in kormeerahaada uu ku dhaqmayo si aan habooneyn, lahadal madaxiisa/madaxdeeda
- Weydii talo iyo taageero sarkaalka amniga shaqaalaha iyo adeegyada caafimaadka shaqaalaha..

Hadii kormeerahaaga uusan wax ficil ah sameynin oo lagu xaliyo arinta iyo aysan jirin wakiilo kale oo matalayo badrooniga goobta shaqada, waxaad laxiriiri kartaa sarkaalka amniga shaqaalaha ee Maamulka Dawlada Gobolka.

Dhibaateynta galmadawaa hal-dhinac, la jecleyn, hadal ama muuqaalka galmada-xooga ee dabeecada shaqaalaha shirkada, kormeeraha ama wakiilka kale ee badrooniga ama macaamiisha.

Dhibaateynta galmada waxay noqon kartaa tusaale

- galmada tilmaanta iidhehda ama u eg
- galmada hadalka qayaasta
- galmada kaftanka qayaasta
- suaalaha iyo hadalada ku saabsan qof jirkiisa iyo qaabkey ula bistaan
- galmada tilmaanta iimeelada ama fariimaha qoraalka
- taabashada
- qayaasta usu taga ama dabeecada kale ee galmada
- kufsigu ama iskudayda.

Dhibaateynta galmada marwalbo waa mamnuuc iyo waa sharci daro. Shaqo bixiyayaasha waxaa si sharci ah looga rabaa inay qaadaan talaabo looga hortago iyo wax laga qabto dhibaateynta goobta shaqo.

Hadii aad dareentiid in laguugu sameeyay dhibaateyn galmo

- usheeg qofka ku dhibaateynayo isla markiiba inaadn ogolaaneynin dabeecadooda iyo weydii inay joojiyaan
- hadii dhibaateynta ay sii socoto, ogeysii kormeerahaada isla markiiba
- hadii aadan garaneynin waxaad sameysiid, talo weydii sarkaalka amniga shaqaalaha iyo wakiilada ururada

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnish ah

Aluehallintovirasto (AVI): työsuojelu

www.avi.fi > Työsuojelu

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä

www.tasa-arvo.fi > Syrjintä > Häirintä

Työyhteisön ristiriidat ja ratkaisut

www.ttl.fi > Työyhteisö ja esimiestyö > Ristiriidat ja ratkaisut

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Regionförvaltningsverket (AVI): arbetarskydd

www.avi.fi/sv > Arbetarskydd

Sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön

www.tasa-arvo.fi/sv > Diskriminering > Trakasserier

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Regional State Administrative Agencies (AVI):

Occupational Safety and Health

www.avi.fi/en > Occupational safety and health

Sexual harrassment and harrassment on the basis of gender

www.tasa-arvo.fi/en > Discrimination > Harassment

Sinnaanta iyo fursadaha loo siman yahay

Shaqaalaha oo dhan waa in si siman loola dhaqmaa. Sinnaanta nolosha shaqo micnaheeda waa in dadka ay leeyihiin fursado shaqo oo iskumid ah iyo kasbadaano nololeedka ayadoon laga eegeyn dhalashadooda, asalka jinsigooda, diin, jinsigooda, ama tayooyin kale.

Tayada shaqo doonayaasha iyo shaqaalaha waxaa ilaaliyo sharciga Finland.

- Xeerka **Midabtakoorka-ahayn** waxuu mamnuucaa midabtakoorka ku saleysan da, jinsi ama asal dhalasho, dhalasho wadan, luuqad, diin, dambi, fikrado, caafimaad, naafo, janjeerida galmo ama wixii kale ee tayada shaqsi.
- Xeerka **sinnaanta u dhaxeysa ragga iyo dumarka** waxay mamnuuceysaa midabtakoorka ku saleysan lab iyo dhidig. Sida sharciga laxiriira, shaqaalaha oo dhan waa inay dhiirigeliyaan sinnaanta u dhaxeysa ragga iyo dumarka ee nolosha shaqo iyo in lahubiyo labada lab iyo dhidig inay leeyihiin fursadaha hormarinta shaqada.

Sida sharciga uu qorayo, ka hortaga midabtakoorka waa masuuliyada badrooniga.

Takoorka tooska ah eenolasha shaqada waxaa loola jeedaa, tusaale, xaalad oo shaqaalaha kakala yimid dhinacyo kala duwan oo aan sinnaan loo mushaarin.

Takoorka aan tooska ahayn waxay timaadaa goortii dhaqamada qaarkood shaqaalaha lagu badalo jagooyin aansineen taa soo kusaleysan asal, tusaale, dhalashada. Takoorka tooska ah sidoo kale waxuu dhacaa goortii, tusaale, shaqo raadiyayaasha laga filayo inay lahaadan xirfad luuqadeed oo dhameystiran ku waasoo jagooyinka aanan u baahneen gaar ahaan luuqad sifigan looga hadlo. Sikastaba, dhaqanka kala duwan oo qiimeyn ku saleysan taas oo muhiim u ah qancinta hawsha shaqo, ma aha midab takoor. Jagooyinka qaarkood, tusaale, waxay u baahantahay musharaxa inuu ahaado

muwaadin Finnish ah, sidaas darteed muwaadaniinta shisheeye looma tixgalinaayo.

Maxaad sameyneysaa hadii aad la kulantiid midibtakoor ah goobta shaqada:

- Haday suuro gal tahay, la hadal qofka kugula dhaqmay dadeecada midibtakoorka ah.
- Hoos ku qor waxa dhacay iyo goobta, qofka meesha joogay, iyo warbixin kale ee quseeyo shilka.
- Ka raadi caawin wakiilada badroonigaada. Tusaale wakiilka ururada, sarkaalka amniga shaqaalaha shaqada ama wakiilada kale ee badrooniga way ku caawin karaan. Israaca si aad ula soo hadashaan kormeeraha adiga kuugu dhaw.
- Hadii aad u maleyso in kormeerahaada si aan habooneen kugula dhaqmay, kadib laxiriir madaxdooda.
- Hadii xaalada aan lagu xalin goobta shaqada, laxiriir ururkaaga shaqaale ama weydii wakiilka badrooniga inuu laxiriir ururka shaqaalaha. Sidoo kale waxaad laxiriiri kartaa sarkaalka amniga shaqaalaha. Hadii arimaha ay tahay sinnaanta u dhaxeeyso ragga iyo dumarka, waxaad laxiriiri kartaa sarkaalka sinnaanta. Hadii dacwada aan laxalinin, waxaa loo gudbin karaa maxkamad ama booliska ayaa laweydiin karaa inay baaraan arimaha.
- Waxaad sidoo kale laxiriiri kartaa sarkaalka dadka laga tirada badanyahay hadii loo baahdo.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnish ah

Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

www.yhdenvertaisuus.fi

Tasa-arvolaki

www.finlex.fi

Tasa-arvovaltuutettu

www.tasa-arvo.fi

Vähemmistövaltuutettu

www.ofm.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Likaberättigande och icke-diskriminering

www.equality.fi

Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män

www.finlex.fi/sv

Jämställdhetsombudsmannen

www.tasa-arvo.fi/sv

Minoritetsombudsmannen

www.ofm.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Equality and non-discrimination

www.equality.fi

Act on Equality between Women and Men

www.finlex.fi

The Ombudsman for Equality

www.tasa-arvo.fi/en

Ombudsman for Minorities

www.ofm.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Soomaaliga ah

Sarkaalka dadka laga tira badan yahay

www.ofm.fi

6. Shaqada oo kheyb ka ah nolasha

Saacadaha shaqo iyo fasaxyada

Saacada shaqada waxay ku nidaamsantahay xeerka saacadaha shaqo iyo iskudarka heshiiska shaqo. Mararka qaar kormeerahaada ama waajibaadkaada laga yaabo, sikastaba, inay rabaan inaad ufurfurnaatiid saacadahaada shaqo. Waxaa laga yaabaa sidoo kale in lagu ogolaado hagaajinta saacadahaada shaqo ayadoo ku saleysan baahidaada. Kula heshii kuwaan badroonigaada. Badrooniga waa inuu helaa ogolaanshaha shaqaalaha' saacadaha dheeraadka ee shaqada.

Saacadaha shaqada sida caadiga ah way go'antahay iyo waxaana loogu heshiiyaa heshiiska shaqada. Waqtiga shaqada **ugu badan** ee heshiiska shaqada wadajirka ah waxay ku nidaamsanyihiin sharciga iyo qayaastii waa 8 saac maalintii ama 40 saacadood isbuucii. Inta badan waqtiga buuxa shaqada ugu badan waa 7.5 saacadood maalintii ama 37.5 saacadood isbuucii.

Saacadaha shaqada wanaagsan waxaa lagu gaaraa markii lagala wadahadlo kormeeraha iyo shaqaalaha. Mararka qaar laga yaabo in lagaa filanayo inaad u dabacsanaatid saacadahaaga shaqo, tusaale inaad fulineysid amarada ama hadii isbadal xiliyeedka ay noqdaan furitaan saacado dheeraad ah. Sida la xiriiirta Xeerka Saacadaha Shaqo, badrooniyada waxay u baahanyin ogolaanshaha shaqaalaha shaqada inay shaqeeyaan waqti dheeraad ah. **Saacadaha dheeraadka** waa in marwalbo la maqdhawaa sida mushaar ama mushaar ka fasaxa ah. Xiliyada qaarkood iyo shaqo wareejinta, **saacadaha shaqada waa wareegto** waa in si cad ah ay uga muuqdaan ugu yaraan hal isbuuc ka hor inta aan xiliga shaqada bilaaban.

Saacadaha shaqada waxaa kujira **nasiinyo**, xisaabta iyo inta jeer waxay ku xirantahay nooca shaqada iyo cabirka saacadaha shaqada. Nasiinyo maqaadan kartiid ogolaanshaha booskaaga la'aantiis. Ogow nasiinyo nooc ee ayaad xaq uleedahay iyo hadii aad, tusaale, conteysiid xiliga saacadaha shaqada ama katagtid goobta shaqada xiliga nasiinyadaada.

Xeerlka **Fasaxa Sanadlaha** waxuu nidaaminayaa tirada **fasaxyada** timaada adigoo shaqeynayo. Markaad fasaxaada qaadaneysiid waa inaad kula heshiisaa badroobigaada. Ma ahan inaad shaqada imaatiid xiliga fasaxaada, xitaa hadii badroonigaada uu kuweydiyo. Haddii, sikastaba, aad rabtiid inaad joojiso fasaxaada, tani waa in loogu heshiyyaa qoraal ahaan. fasaxyada aruuro waa la magdhawi karaa mushaar ahaan markii shaqada dhamaato. Haddii aad xanuunsato xiliga fasaxaada, fasaxaada waxaa laga dhigi karaa taariiq dambe. fasaxaan labixin iyo maalmaha kale oo aan lashaqeyn waa in marwalbo lagala heshiyyaa badrooniga goor hore.

Maxaad sameyneysaa hadii aad dareentiid saacadahaada shaqo inay dhibaato tahay:

- Hoos ku qor saacadahaada shaqo ugu yaraan labo isbuuc: saacada bilawga, nasiinyada iyo saacada aad shaqada dhameysid.
- Lahadal kormeerahaada iyo ogeysii sida aad jeclaan laheyd saacadaha in laguugu badalo.
- Hadii xaalado aan lagu xalin karin kormeerahaada, laxiriir wakiilka ururka ama sarkaalka amniga shaqada iyo kala hadal arinta ayaga.
- Lahadal shaqaalaha shirkada si aad u ogaato hadii ay dhibaato ku qabaan saacadaha shaqo iyo dhibkooda haduu kaaga lamid yahay.
- Dalbo kulan lagu qorsheynayo diyaarin saacado shaqo si wanaagsan ushaqeyneyso.
- Laxiriir ururkaaga shaqaale hadii xaalada aan lagu xalin karin goobta shaqada.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

Työajat

www.tyosuojelu.fi > Aihealueet > Työsuhdeasiat
> Työaikakirjanpito

TTL: Työaika

www.ttl.fi > Työhyvinvointi > Työaika

Työaikalaki

www.finlex.fi

Lomat

www.tyosuojelu.fi > Työsuhdeasiat > Vuosiloma

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska ah

Arbets tid

www.tyosuojelu.fi > Anställningsfrågor > Arbets tids bokföring

Arbets tids lag

www.finlex.fi/sv

Semester

www.tyosuojelu.fi/se > Anställningsfrågor > Semester

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Working time records

www.tyosuojelu.fi > Working in Finland > Working time records

Working Hours Act

www.finlex.fi

Annual holidays

www.tyosuojelu.fi > Working in Finland > Annual holidays

Shaqada iyo qoyska

Waxaa jiro faaidooyin badan ee sharciyada kala duwan ee Finland oo loogu talagalay inay fududeyso isdhaxgalka shaqada iyo nolosha qoyska. Badroonigaada waxuu leeyahay waajibaad lagu taageero isdhaxgalka ayadoo loo marayo, tusaale, habeynta wareegto saacada shaqada.

Finland, bulshada waxay bixisaa faaidooyin sharci ah iyo adeeyo, sida fasaxa waalid nimada, oo taageerta isdhaxgalka shaqada iyo nolosha qoyska. Faaidooyinka iyo adeegyada waxaa lagu sharaxay sida xaalada dhaxdii August 2014. Ka laxiriir KELA wixii warbixin ilaa hada ah.

Umusha iyo fasaxa waalid nimada waxaa loogu talagalay xanaanada canuga ka yar 10 bilood. Fasaxa umusha waxuu gaaraa ilaa canuga uu kagaaro 3 bilood. **Fasaxa waalidnimada** waxaa loogu talagalay xanaanada canuga sadex ilaa sagaal bilood jiro, iyo waxaa qaadan karo aabaha ama hooyada, Waaladiinta sidoo kale way badali karaan fasaxa, laakin hal mar islaama qaadan karaan. **Fasaxa aabaha** waxaa loogu talagalay aabayaasha iyo waa in laqaataa guud ahaan inta canuga uusan gaarin labo bilood. Hadii hooyada ay ku shaqeyso qatar xaalado shaqo oo qatar galineyso ayada ama canugeeda' caafimaad, waxay xaq uleedahay **fasaxa umusha gaarka ah.**

Fasaxa waaladiinta kadib, labada waalidba oo lanool canug kayar sadex sano waxay leeyihiin xaq siman oo ah **fasaxa xanaanada canuga** ayagoo weli shaqaalo ah. Waaladiinta maqaadan karaan, sikastaba, fasaxaan isku waqti.

Hadii shaqada ay gaarto in kabadan lix bilood, waaladiinta waxay xaq uleeyihiin **qeybta fasaxa xanaanada canuga**, oo laga yaabo in lagu qaato si loo

xanaaneeyo canuga ilaa dhamaadka sanadka labaad ee canuga iskool gaaro. Qeybta fasaxa xanaanada canuga waxaa kujirto shaqeynta saacado gaaban, oo mushaarka noqonaayo saamiyeedka saacadaha lashaqeeyay. Qeybta diyaarinta xanaanada canuga waxaa lagala heshiyyaa badrooniga.

Hadii canugaada uu ka yaryahay 10 sano jir isla markaasna xanuunsado, waxaad qaadan kartaa **fasax xanaanada kumeel gaar ahsi** aad ujoogtiid guriga oo aad ayaga u ilaalisiid ama aad u diyaarisiid xanaanada caruurta. Fasaxaan laga yaabo inuu gaaro ugu badnaan 4 maalmo shaqo. Wadajirka heshiiska shaqo waxuu nidaamiyaa hadii mushaar lagu siin lahaa xiliga fasaxa xanaanada ku meelgaarka ama hadii kale. Marwalbo lasocodsii kormeerahaada hadii aad u baahato inaad guriga jooqto si aad u ilaaliso canug xanuunsan.

Shaqaalaha sidoo kale waxuu xaq uleeyahay inuusi **kumeelgaar ah uga tago sababo laxiriira qoyska oo qasab ah**, tusaale. markii xubin katirsan qoyska uu xanuunsado ama shil uu galo. Sidoo kale waad weydiin kartaa fasax hadii xubin katirsan qoyska ama qof kale oo kugu dhaw uu ubaahanyahay xanaano gaar ah ay sabab utahay, tusaale, jiro ama sida sabab shil ah. Fasaxyadaan waa mushaar la'aan sida caadiga ah iyo waxay ubaahanyihiin inaad kala heshiiso badrooniga, iyo cadeymo ayaa loo baahanyahay inaad siiso badrooniga hadii uu ku weydiyo.

Shaqo iyo qoys waxay labadaas noqon karaan ilo fiican oo raaxo iyo tamarba leh. Ujeedada waa in lagaaro xaalada u baahan labada shaqadaada iyo nolasha qoyska ay dheelitiranyihiin. Tani waxay kuu suuro galineysaa si sax ah inaad uqabsatiid waajibaadkaada shaqo iyo sidoo kale ilaaliso baahida qoyskaada.

Mideynta shaqada iyo qoyska waxay noqon kartaa caqabad gaar ahaan hadii

- aad leedahay qoys balaaran
- shaqadaada oo sigaar ah ugu baahan
- qoyskaada iyo qoyska balaaran oo ku nool wadan kale.
- aad haysatiid xiriir bulsho go'an
- aadan haysanin wax garab ah oo kuu xanaaneeyo caruurtaada ama qoyska

Hadii aad dareentid in aad qabtid dhibaato laxiriirto isdhaxgalka shaqo ama nolasha qoyska, lahadal kormeerahaada. Badroonigaada waxuu leeyahay xeer waajibaad si loo fududeeyo xaaladaha ayadoo garab laga helaayo, tusaale, dabacsanaanta diyaarinta saacada shaqo. Sikastaba, badrooniga waa inuu ula dhaqmaa shaqaalaha oo dhan si siman, iyo xaalada qoyska si toos ah xaq uguma lahan laqabsashada.

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnish ah

KELA: Lapsiperheet

www.kela.fi > Lapsiperheet

STM: Perhe-elämän ja työn yhteensovittaminen

www.stm.fi > Työelämä > Perhe-elämä ja työ

TTL: Työn ja perheen yhteensovittaminen

www.ttl.fi > Aihealueet > Työura

> Työn ja perheen yhteensovittaminen

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhiska

KELA: Förälder

www.kela.fi/sv > Förälder

SHM: Att kombinera familjeliv och arbete

www.stm.fi/sv > Arbetslivet > Familjeliv och arbete

TTL: Kombinerings av arbete och familjeliv

www.ttl.fi > Temaområden > Arbetskarriär

> Kombinerings av arbete och familjeliv

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

KELA: Benefits for families with children

www.kela.fi/en > Families

STM: Harmonising family life and work

www.stm.fi/en > Working life > Family life and work

FIOH: Work-family balance

www.ttl.fi > Topics > Working career > Work-family balance

7. Joojinta shaqada

Hadii aad rabtid inaad shaqadaada joojiso, waa inaad is cazishaa. Shaqadaada waxay dhamaataa muddo ogeysiin ah kadib. Badrooniga sidoo kale wuu joojin karaa shaqada oo sharciga waafaqsan; muddo ogeysiin ah waa loo isticmaali karaa arintaan. Si deg deg kusaleysan gaar ahaan, badrooniga waxuu joojin karaa isla markaas ayada ah. Waa muhiim marwalbo inaad codsatid shahaado shaqo.

Cazilaada

Hadii aad rabtid inaad joojiso shaqadaada sababtoo ah waxaad, tusaale, heshay shaqo cusub, waxaad ubaahantahay inaad iska cazisho shaqadaada hadeer, sidaas darteed joojinta heshiiska shaqadaada. Hadii heshiiskaada shaqo uu yahay **muddu aan go'neynsi** sharci ah ayaad iskaga cazili kartaa xili kasta, laakin waa inaad soo wergelisaa ogeysiin. Ilaa hadii kale laga gaaro heshiis wadajir ah ama heshiis shaqo oo gaar ah, shaqaalaha waa inuu dhawraa xiliyada soo socda (sida August 2014) oo ogeysiis ah marka aad iska cazileysiid shaqada:

- 14 maalmood hadii shaqada ay socoto in kabadan shan sano, iyo
- hal bil hadii shaqada ay socoto in kabadan shan sano.

Goortii aad is cazileysiid, shaqadaada waxay dhamaaneysaa xiliga ogeysiiska kadib. Xaquuqda iyo waajibaadka lagu qoray heshiiska shaqo weli waala isticmaalayaa xiliga ogeysiinta. Waa lagu siinayaa mushaarakaada xiliga ogeysiinta lagu gudo jiro. Hadii aad is cazishid adigoon haynin sabab suuro gal ah iyo aad noqotiid shaqo la'aan xaq umalihiid lacagta kaalmada shaqo la'aanta 1-3-bilood xiliga aad sugeysiid.

Heshiiska shaqada muddada go’anmala, go’aamin, shaqo joojin ka hor inta ay muddada dhamaanin. waa, sikastaba, suuro gal in lagu daro xilli ogeysiin heshiiska muddada go’an.

Ceyrinta

Badrooniga laga yaabo inuu san joojin heshiiska shaqada shaqaale joogta ah oo deg deg kusaleysan. Xeerka Heshiiska Shaqada waxuu nidaamiyay goortii badrooniga uu xaq u leeyahay inuu joojiyo shaqada. Xaaladaha caadiga ah, kaliya heshiiska shaqada oo lagu saleeyay muddo aan go’neyn ayaa la joojin karaa. Heshiis shaqo oo muddo go’an ah lama joojin karo ilaa heshiis joojin labixiyo ka hor inta ay muddada heshiiska ku qoran dhamaanin.

Badrooni laga yaabo inuu joojiyo heshiiska shaqada shaqaalaha joogtada ah midkood sababo lataaban karo iyo ded deg kusaleysan shaqaale shaqsi ah, ama kusaleysan ceyrin.

Ceyrinta laga yaabo inay laxiriirto xaaladaha dhaqaalaha ee isbuuca dhamaadkiisa ama hawlgal dibudhis. Kuwani laga yaabo inay u hogaamiso xaalad oo badrooniga mar kale aan shaqo bixinin. Hadii tirada shaqadaada ay yaraato, badroonigaada waxuu leeyahay waajibaad ah inuu isku dayo inuu kuu raadiyo shaqo kale ama kusiiyo tababar door cusub ah. Shaqaale waa la ceyrin karaa kaliya hadii badrooniga uusan bixin karin shaqo kale ama tababar u diyaarineyso jagooyin cusub.

Badrooniga sidoo kale waxuu leeyahay xaq uu ku joojiyo heshiis joogta ah gaar ahaan si deg deg ku kusaleysan shaqaalaha gaarka ah. Jabinta ama aan u hogaansaneyn waajibaadyada kujirto sharciga heshiiska shaqada ama sharciga ayaa u hogaamin karo ceyrin. Badrooniga laga yaabo, tusaale, inuu xaq ulaahaado ceyrinta shaqaale hadii aysan si joogta ah uga soo daahin shaqada inkastoo

digniin lasiiyo. Shaqaale lama ceyrin karo ka hor inta aan lasiinin fursad ah inay ku saxaan dabecadhooda oo qaab digniin ah.

Badrooniga waa inuu u hogaansanaadaa xiliga ogeysiimaha ku qoran sharciga, ilaa hadii kale lagu heshiiyo.

Ka noqoshada heshiiska shaqada Heshiis shaqo laga yaabo in uu joojiyo badrooniga isla markaas ayada ah. Tani waxay dhici kartaa haday san kusaleysneen deg deg, sida xadgudub halis ah ama ladayacin aas aaska waajibaadka shaqada ama waajibaadka ku sharaxan sharciga; tusaale, xatooyada hantida badrooniga ama qatar galinta amniga dadka kale. Joojinta heshiiska shaqada xiliga lagu guda jiro muddada tijaabadada sidoo kale waxay u baahantahay inay lahaato sal adag.

Kahor inta aadan joojin heshiiska shaqada, badrooniga waa inuu siiyaa shaqaalaha digniin, ilaa dambiga uu sigaar ah halis uyahay. Shaqaalaha laga yaabo inuu joojiyo heshiiska shaqada isla markaas ayada ah hadii badrooniga ku xadgudbay ama dayacay aas aaska waajibaadka shaqada. Hadii shaqaale uu ka maqnaa shaqada ugu yaraan todobo maalmood shaqo ah ayadoo lasiinin badrooniga sabab sax ah oo maqnaashaha, heshiiska shaqada laga yaabo inuu tixgaliyo kala dirka sida bilawga maqnaashaha. Sidoo kale, hadii badrooniga uu ka maqnaa shaqada ugu yaraan todobo maalmo shaqo ah asagoon usheegin shaqaalaha sababta, shaqaalaha waxuu tixgelin karaa heshiiska inuu joogsado. Joojinta heshiiska waa la burin karaa hadii la tusi karo in ay jirtay sabab sax ah oo suura galin weysay in la ogeysiiyo xisbiga kale sababta maqnaashaha.

Markay shaqada dhamaato

Waxaad xaq uleedahay in aad hesho **shaaado qoran oo shaqada ah** oo badrooniga ka imaaneyso marka ay shaqadaada dhamaato. shahaadada waxay wadataa sharaxaad waajibaadkaada ah iyo muddada shaqadaada. Hadii aad codsatid, qiimeynta wax qabadkaada iyo/ama dabecada sidoo kale sababta shaqada ay udhamaatay waa inay kujirtaa. shahaadada waa muhiim markii aad codsaneysiid shaqo cusub, iyo tani waa sababta marwalbo aad ucodsaneysiid shahaado. Sidoo kale waxaad ubaahantahay shahaado shaqo goortii aad codsaneysiid kaalmada shaqa la'aanta markii aad shaqo la'aan tahay. Xaaladahaan, marwalbo weydiso shahaado oo sheegeyso sababaha shaqada loo joojiyay.

Wax wanaagsan inaad ogaatiid oo ku saabsan joojinta shaqada:

- Waxaad isticmaali kartaa, iyo kusoo jeesan kartaa, adeegyada caafimaadka shaqaalaha xiliga lagu gudo jiro ogeysiinta, gaar ahaan hadii goobtaada shaqo ay leedahay adeegyada caafimaadka shaqaalaha oo kordhiso in kabadan adeegyada sharciga.
- Hadii lagu ceyriyo, marwalba cadeey in ay jiraan sabab sharciyeed oo joojinta shaqadaada. Weydiiso shahaado shaqo oo qoran iyo shahaado mushaar ugu yaraan 26 dii isbuuc ee lasoo dhaafay.
- Hadii aadan helin shaqo cusub kadib markay shaqadaada dhamaatay, aska diiwan gali sida shaqo raadiye adeegyada TE.
- Hadii aad ka tirsantahay urur shaqaale ama deeqda shaqa la'aanta, waxaad xaq uleedahay daqliga-laxiriir kaalmada shaqo la'aanta hadii aad aheyd shaqo la'aan in badan. Laxiriir ururkaaga shaqaale ama adeegyada shaqo la'aanta warbixin dheeraad ah.
- Hadii aadan ka tirsaneyn urur ama deeq, KELA ayaa ku siineyso kaalmada hadii aad buuxin kartiid sharuudaha qaarkood.

- Warbixin dheeraad ah oo kaalmada shaqo la'aanta ah waxaad kaheli kartaa bogga **KELA**
- Da'da hawlgabka ee Finland sida caadiga ah waxay udhaxeysaa 63 iyo 68

Warbixin dheeraad ah oo afka Finnishka ah

KELA: Työttömyysturva

www.kela.fi > Työttömät

Työsuhteen päättäminen

www.tyosuojelu.fi > Työsuhdeasiat > Työsuhteen päättäminen

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhishka ah

KELA: Utan arbete

www.kela.fi/sv > Utan arbete

Att avsluta ett anställningsförhållande

www.tyosuojelu.fi > Anställningsfrågor > Att avsluta ett anställningsförhållande

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

KELA: Unemployment

www.kela.fi/en > Unemployment

Termination of an employment contract

www.tyosuojelu.fi > Working in Finland > Employment contract

8. Ka ganacsiga Finland

Hayadaha Ganacsiga Finland, Xarumaha Horumarinta dhaqaalaha, Gaadiidka iyo Deegaanka, adeega TE, iyo Ganacsiga Finland waxay bixiyaan warbixin bilaasha ah oo ku saabsan ka ganacsiga guddaha Finland. Hadii aad rabtiid inaad ganacsi kuu gaar ah kafurato, waxay kuugu caawinayaan kuwaan soo socdo:

1. Ku badal fikradii ganacsi qorsho ganacsi
2. Xulashada nooca ganacsi
3. Qabanqaabinta dhaqaalo
4. Diiwaangelinta shirkadda
5. Xisaabinta faaidooyinka
6. Ogaanshaha ku saabsan canshuurta iyo xisaabinta waajibaadyada
7. Arimaha caymiska
8. Ogaanshaha hadii ay jirto baahi lagu helayo ogoanshaha maamulada (qeybta kutiirsannaanta)
9. Arimaha laxiroo suura galka shaqaalaha lashaqaaleeya
10. Arimaha amniga iyo caafimaadka Shaqaalaha

Ogow dhamaan heshiisyada laxiriira ganacsigaada waa in uu ahaadaa qoraal. Waxaa haboon in latixgaliyo wadashaqeynta milkiilayaasha ganacsatada kale iyo ku biirka ururada ganacsi waqti hore.

Warbixin dheerad ah oo afka Finnishka ah

Yrittäjäksi Suomeen

www.uusyrityskeskus.fi > Entrepreneur guides

Yrityssuomi

www.yrityssuomi.fi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

www.ely-keskus.fi

TE-hallinto: Aloittavan yrittäjän palvelut

www.te-palvelut.fi > Työnantajalle > Yrittäjälle

Suomen yrittäjät

www.yrittajat.fi

Kauppakamari

www.kauppakamari.fi

Pienyrittäjät

www.pienyrittajat.fi

Warbixin dheeraad ah oo afka Iswiidhishka ah

Bli företagare i Finland

www.uusyrityskeskus.fi > Entrepreneur guides

Företagsfinland

www.yrityssuomi.fi/sv

Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen)

www.ely-keskus.fi/sv

TE-tjänster: Tjänster för blivande företagare

www.te-tjanster.fi > För arbetsgivare > För företagare

Företagarna I Finland

www.yrittajat.fi/sv

Handelskammaren

www.kauppakamari.fi/sv

Warbixin dheeraad ah oo afka Ingiriiska ah

Becoming an entrepreneur in Finland

www.uusyrityskeskus.fi > Entrepreneur guides

Enterprise Finland

www.yrityssuomi.fi/en

The Centres for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centres)

www.ely-keskus.fi/en

TE-services: Services for new entrepreneurs

www.te-services.fi > Employers and entrepreneurs

Federation of Finnish Enterprises

www.yrittajat.fi/en

Finncham

www.kauppakamari.fi/en

Warbixin dheeraad ah oo afka Soomaaliga ah

Ka ganacsiga guddaha Finland

www.uusyrityskeskus.fi > Entrepreneur guides

Finnish Institute of
Occupational Health

www.ttl.fi/toissasuomessa